

мікроелектроніки до молекулярної біології. Безпосереднім результатом наукового прогресу є зміни спортивної техніки і досягнення вищих результатів, які ще вчора здавалися немислимыми.

Література

1. Засоби інноваційних технологій [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://uk.wikipedia.org/wiki>.

ФУНКЦІ І КОМПЕТЕНЦІЇ ТЬЮТОРА В ПРОЦЕСІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В ВИЩИХ ФІЗКУЛЬТУРНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

Чухланцева Н. В.

Запорізький національний технічний університет, Україна

Анотація. В статті проаналізовано функції і компетенції тьютора, визначено, що система електронного навчання студентів фізкультурного профілю вимагає більшої компетенції, ніж система традиційної освіти.

Актуальність. Ідея безперервності освіти в останнє десятиріччя знаходить своє практичне втілення у всіх сферах освіти, в тому числі і професійній освіті фахівців фізичної культури і спорту. На сучасному етапі вищої фізкультурної освіти в умовах створення європейського простору одним із головних є підвищення якості підготовки кваліфікованих педагогів фізичного виховання з високим рівнем фахових знань, професіоналізму і конкурентоспроможності. Однією з ефективних форм професійної освіти, спрямованої на задоволення освітніх потреб молоді, є відкрита дистанційна освіта, а доступність користування інтернет сприяє розвитку онлайн-курсів.

В умовах всебічної модернізації освіти надзвичайно актуалізується проблема його кадрового забезпечення. Сформована до теперішнього часу система відтворення педагогічних кадрів об'єктивно вимагає перегляду і уточнення її змісту, структури, організації, принципів взаємозв'язку з освітньою практикою і інноваційними процесами в освіті, вважає А. В. Сущенко [1]. На етапі впровадження дистанційного навчання в ВНЗ фізкультурного профілю необхідно приділити особливу увагу організації процесу навчання, ефективність якого залежить від специфічних компетенцій тьютора.

Аналіз досліджень показує, що в теорії дистанційної освіти (ДО) в фізкультурних ВНЗ обґрунтовано організаційно-педагогічні основи, принципи і цільові орієнтири його розвитку; розроблені моделі організації дистанційного навчання, визначені форми і види його оцінки, фактори, що забезпечують його ефективність [2; 5]. Найважливішим інноваційним напрямком в освіті виступає участь в процесі навчання не викладача, а тьютора. З огляду на актуальність проблеми ДО, метою нашого дослідження було визначити функції і компетенції тьюторів в вищих навчальних закладах фізкультурного профілю.

Виклад основного матеріалу. Проблемам визначення ролі педагога в професійній освіті фахівців фізичної культури присвячені наукові праці С. Калашникової, Н. Морзе, В. Осадчого, С. Сисоевої, М. Солдатенко та ін. Відзначимо, що стимулом розвитку технологій дистанційного навчання є сама специфіка фізкультурних вищих навчальних закладів, коли студенти-спортсмени поєднують навчальну та спортивну діяльність. Студенти-спортсмени відрізняються від інших студентів не тільки дещо меншим вихідним рівнем знань. Їм притаманні інші, в порівнянні зі звичайними студентами, психофізіологічні особливості – досвід виступу на великих змаганнях і тому більш глибоке розуміння сутності спорту, інша мотивація, яка не спрямована на отримання глибоких знань при навчанні в навчальних закладах. Тому завдання викладачів, тьюторів – посилити мотивацію кожного студента до отримання того обсягу знань і формування тих компетенцій, які встановлені освітнім стандартом.

Спортсмени, що мають високі спортивні досягнення і більшу частину часу перебувають на навчально-тренувальних зборах або на змаганнях, змушені в зв'язку з цим переходити на індивідуальний графік навчання, отже для них повинні бути створені додаткові умови, продиктовані специфікою навчання. Акмеологічні особливості навчання даної цільової групи спричиняють розробку і впровадження нових форм навчання, орієнтованих на самоосвіту, що проводиться під керівництвом викладача.

Дистанційний навчальний процес надає певну свободу (вибір місця, часу та форми навчання) студентам-спортсменам для створення умов здійснення власної навчальної діяльності. Впровадження

технологій дистанційного навчання в систему безперервної освіти з урахуванням специфіки програми фізкультурних ВУЗів сприяє вирішенню проблеми підвищення якості освіти, системи перепідготовки, підвищення кваліфікації фахівців фізкультурного профілю[3]. Викладач-тьютор – педагог в галузі вищої освіти, здійснює соціально-педагогічний супровід студентів, зокрема за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій; педагог який забезпечує єдність навчального, соціального та професійного середовищ, що утворюють єдиний освітній простір; викладач-асистент, в функції якого входить проведення практичних видів занять (тьюторіали) [4; 5].

Підсумовуючи вищесказане, визначимо тьютора як особу, яка акумулює навчальний ресурс, відповідає за спрощення процесу передачі знань і надання підтримки в різних аспектах студентського життя. Зауважимо, що тьюторський супровід має здійснюватися не тільки на організаційному і технічному рівні, а й на професійному. Тому важливим фактором у взаємодії тьютора зі студентами фізкультурних вузів стає знання тьютора спортивно-педагогічних дисциплін.

Таким чином, проаналізувавши основні функції тьютора в дистанційному навчанні, визначено групи компетенцій, необхідних для ефективної діяльності тьютора в здійсненні багаторівневого супроводу студентів в умовах дистанційного навчання. Головним для викладача-тьютора має бути підвищення якості викладання своїх курсів або дисциплін за рахунок впровадження в навчальний процес нових педагогічних технологій з урахуванням особливостей спілкування зі студентами на відстані; готовність до усунення психолого-педагогічних ускладнень, пов'язаних з відсутністю контакту зі студентами на рівні вимог особистісно-орієнтованого навчання [2]. В зв'язку з тим, що зараз система дистанційного навчання у ВНЗ фізкультурного профілю України тільки формується, робота тьютора в цій сфері в основному має експериментальний, інноваційний характер, а результати аналізу основних функцій і компетенцій, необхідних тьютору, в подальшому можуть бути використані для розробки технології формування готовності викладачів вузів фізичної культури до педагогічної діяльності в умовах дистанційної освіти.

Література

1. Сущенко А. В. Інформаційно-комунікаційні технології і засоби навчання в професійній підготовці майбутніх фахівців фізичного виховання і спорту / А.В. Сущенко А. В. // Вісник Запорізького національного університету : Фізичне виховання та спорт : зб. наук. пр. / Запоріз. нац. ун-т. – Запоріжжя : ЗНУ, 2012. – № 1(7). – С.104-111.
2. Федоров А.И. Технологии дистанционно гообучения в системе подготовки специалистов по физической культуре и спорту [Текст] / А. И. Федоров, В.В. Логинов, Д.Л. Куликов // Теория и практика физическойкультуры. – 2007. – N 12. – С. 12-14.
3. Чухланцева Н. В. Застосування інформаційних технологій в галузі фізичної культури і спорту /Н. В. Чухланцева // Спортивна наука України: [Електрон.вид.] – 2016. – №3.(73). – С. 21-25. – Режим доступу : [http : // sportscience.ldufk.edu.ua/index.php/snu/article/view/423/407](http://sportscience.ldufk.edu.ua/index.php/snu/article/view/423/407).
4. Denis B. A conceptual framework to design and support self-directed learning in a blended learning programme / Brigitte Denis // Journal of Educational Media. Special Issue. Blended Learning : blending the issues and concerns of staff and students. – Vol. 28. – № 2–3, October 2003. – P. 115–127.
5. Krämer N.C. Personalizing e-Learning. The Social Effects of Pedagogical Agents / N.C. Krämer, G. Bente // Educational Psychology Review. – March 2010, Volume 22, Issue 1, pp 71–87.